

ਜੇਸੀ ਗੁਪਤਾ ਉਰਫ ਜਗਦੀਸ਼ ਲਾਲ ਗੁਪਤਾ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਵਜ਼ੀਰ ਚੰਦ-ਵੀਰ ਭਾਨ
(ਪੰਡਿਤ, ਜੇ.)

ਹੋਰ ਸਾਬੀ. ਪੁਨਰਗਠਿਤ ਫਰਮ ਭੰਗ ਹੋਣ ਤੱਕ ਉਸੇ ਫਰਮ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਹੈ (ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਦੇ ਕਮ ਮਿਸ਼ਨਰ , ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼, ਏ.ਡਬਲਯੂ. ਫਿਰਿਸ਼ ਐਸਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਤਾਂ ਫਰਮ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਸਨ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਹੀ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਫਰਮ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੈ, ਇਸਦੇ ਭਾਗੀਦਾਰ ਕੌਣ ਹਨ, ਅਤੇ ਕੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਫਰਮਾਂ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

I.) ਏਆਈਆਰ 1953 ਐਸਸੀ 4551

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

ਬੀ. ਆਰ. ਟੀ

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਦਯਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਆਰ ਐਸ ਨਰੂਲਾ ਜੇ ਜੇ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਆਨੰਦ ਸਰੂਪ ਸਿੰਘ -ਜਵਾਬਦਾਤਾ

1966 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 453

8 ਮਈ 1967 ਈ.

ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ (1908 ਦਾ IX) — ਧਾਰਾ 12° ਅਤੇ 131— ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ 1949 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੇਕਾਰ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਹਟਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ 1955 ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ — ਉਸਦੇ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ — ਕੀ ਟਿਊਬਿਨ ਸਮਾਂ

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਇੱਕ ਅਯੋਗ ਹੁਕਮ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਸੀਮਾ ਚੱਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਬੇਕਾਰ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਬੇਕਾਰ ਹੁਕਮ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਘਰ ਨਹੀਂ ਬੈਠ ਸਕਦਾ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਬੇਅਰਥ ਹੁਕਮ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੂੰ ਵਾਂਝੇ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ,

1949 ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਤਨਖਾਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਕੰਮ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਉਹ ਕਰੀਬ 16 ਸਾਲ ਘਰ ਬੈਠਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਕਰੀਬ ਛੇ ਸਾਲ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਉਸ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸੂਟ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣਾ ਵਿਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਘਰ ਬੈਠ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ; bu ਜੇਕਰ ਉਹ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਰਾਹਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ 'ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮ' ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰਾਹਤਾਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਨੂੰ ਤਾਂ ਹੀ ਰਾਹਤ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ। ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਕੇ

I.L.R. Punjab and Haryana (1968)1

ਆਰਡਰ, ਮੁਦਈ ਸੀਮਾ ਦੀ ਬਾਰ ਨੂੰ ਪਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਵੈ-ਸਿੱਧ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ, ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਅੰਤਰ ਟਰਮੀਨਸ *a quo* ਵਿੱਚ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਨੁਛੇਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਬਾਕੀ ਦੇ ਲੋਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੋਰ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਹੁਕਮ ਰੱਦ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਰਕਾਰ ਮੁਦਈ ਦੀ ਮੰਗ ਮੰਨ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਮੁਦਈ ਇਹਨਾਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਉਸਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਹੁਕਮ ਰੱਦ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਉਸਨੇ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਸਮੇਤ, ਉਸ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਉਹ ਹੁਸ਼ਿਆਰੀ ਨਾਲ ਸੀਮਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਸਾਈਡ-ਟ੍ਰੈਕ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

31 ਮਈ, 1966 ਨੂੰ ਸਬ-ਜੱਜ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ (ਡੀ), ਪਟਿਆਲਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਕੇ। 25 ਅਗਸਤ, 1959 ਤੋਂ 24 ਅਕਤੂਬਰ, 1965 ਤੱਕ ਦੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ 19,391.69 ਪੀ. 6.00 ਫੀਸਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦੀ ਰਕਮ 3,568.67 ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਨੁਪਾਤਕ ਲਾਗਤਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ, ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ 'ਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਵਿਆਜ ਮਿਲੇਗਾ। 19,391.69 ਪੈਸੇ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੱਕ 6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਲਾਨਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ 24 ਅਕਤੂਬਰ, 1965 ਤੋਂ 31 ਮਈ, 1966 ਤੱਕ ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਈ ਫਰਮਾਨ ਦੇਣਾ। 262.05 ਪੈਸੇ, ਪਰ ਮੁਦਈ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ 'ਤੇ। 1,893.52 ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 82, ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇਣੀ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਹੋਵੇਗੀ।

J. ਐਨ.ਕੇ. ਐਸ਼ਲ, ਇੱਕ ਡਿਵੈਕਟ -ਜੀ ਐਨਰਲ (ਪੀ ਯੂ.ਐਨ.ਜੇ.ਏ.ਬੀ.) ਐੱਮ.ਆਰ.ਏ.ਗਨੀਹੋਤਰੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਇੱਕ ਡਿਵੀਓ ਕੇਟ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਆਈ ਕੇ ਮੋਹਤਾ, ਇੱਕ ਵਕੀਲ, ਉੱਤਰਦਾਰਾਵਾਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਮਹਾਜਨ. ਜੇ.- ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਸੀਮਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਹੈ; ਅਤੇ ਇਹ ਉਹੀ ਸਵਾਲ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮੁਦਈ, ਜੋ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ, ਪਟਿਆਲਾ ਰਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨਾਜ਼ਿਮ ਸੀ, ਨੂੰ 20 ਜਨਵਰੀ, 1949 ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਟਿਆਲਾ ਰਿਆਸਤ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਚੀਫ਼ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਜਸਟਿਸ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇੱਕ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਪ੍ਰਬੰਧ

The State of Punjab v. Anand Sarup Singh (Mahajan, J.)

2005 ਬੀਕੇ ਦੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੰਬਰ 1 ਵਿੱਚ ਪਟਿਆਲਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 311 ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸੰਕਲਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮਾੜਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਉਸ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ ਅਤੇ 29 ਸਤੰਬਰ, 1955 ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਗਿਆ। 25 ਅਕਤੂਬਰ, 1965 ਨੂੰ, ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਲੈ ਆਇਆ। 25 ਅਗਸਤ, 1959 ਤੋਂ 24 ਅਕਤੂਬਰ, 1965 ਤੱਕ, ਯਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ 20,831.74 ਪੀ. 24 ਅਕਤੂਬਰ, 1965 ਤੋਂ 31 ਮਈ, 1966 ਤੱਕ ਭਵਿੱਖੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ— ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ। ਛੇ ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖੀ ਵਿਆਜ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ, ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਰਿਆਸਤਾਂ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਵਿੱਚ ਵਿਲੀਨ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਯੂਨੀਅਨ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਯੂਨੀਅਨ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਯੂਨੀਅਨ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਰਲੇਵੇਂ ਨਾਲ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਗਈ; ਅਤੇ ਇਸੇ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੇ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੁਣਾਇਆ ਕਿ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਬੇਲੋੜਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ (i) ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ! ਅਤੇ (ii) ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 25 ਅਗਸਤ, 1959 ਤੋਂ 24 ਅਕਤੂਬਰ, 1965 ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਪੈਨਸ਼ਨ ਵਜੋਂ 19,391.69 ਪੀ. ਅਤੇ ਇਸ ਰਕਮ 'ਤੇ, ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਵਿਆਜ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਛੇ ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ 3,568.67 ਪੀ. 24 ਅਕਤੂਬਰ, 1965 ਤੋਂ 31 ਮਈ, 1966 ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ 1,893.52 ਪੀ. ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ 21 ਜਨਵਰੀ, 1949 ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਰਾਹਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਜਿਹੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਧਾਰਾ 120 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 120 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 131. ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਕਿ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 120 ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਅਬਦੁਲ ਵਕੀਲ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਦੇ ਸਕੱਤਰ (1) ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ,

(1) ਏਆਈਆਰ 1943 ਅਵਧ 368।

ਜਗਦੀਸ਼ ਪ੍ਰਸਾਦ ਮਾਥੁਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸੰਯੁਕਤ ਪ੍ਰਾਂਤ ਸਰਕਾਰ (2), ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਚੱਕਰਵਰਤੀ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ (3) ਅਤੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਬਨਾਮ ਸ਼ੇਖ ਸਭਾਨੁਦੀਨ (4)। ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਧਾਰਾ 131 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀਮਾ ਦੀ ਲੰਮੀ ਮਿਆਦ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣ ਲਈ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਰੋਕ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਕੀਮ ਹਿਦਾਇਤ ਉੱਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਗੋਪਾਲ ਚੰਦ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ (5) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਜੇ.ਐਨ. ਕੌਸਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬੋਲਣ ਨਾਲ ਸੀਮਾ ਦੀ ਪੱਟੀ ਨੂੰ ਟਾਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਸੱਚ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੂਟ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ।

ਸ੍ਰੀ ਸੋਢੀ, ਜੋ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ, ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਕਿ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਕਿ ਆਧਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦੀ, ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਅਯੋਗ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਸਦੀ ਕੋਈ ਹੋਂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਸੀਮਾ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣਾ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਜਵਾਬ ਹੈ। ਹੋਰ ਤੱਥ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਹਨ: ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ-

"ਕੀ ਮੁਦਈ ਇਸ ਘੋਸ਼ਣਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਫਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਰੱਦ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ?"

ਮੁਦਈ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੈਰਾ 18 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ-

“* * ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੰਬਰ 14, ਮਿਤੀ 20 ਜਨਵਰੀ,

1949, ਰਾਜਪ੍ਰਮੁੱਖ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਅਯੋਗ, ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ, ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ, ਗੈਰ-ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅਯੋਗਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੁਦਈ ਆਪਣੀ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਸਾਰੇ ਬਕਾਏ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਦੇ ਹੋਏ, ਰਾਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ।, ਭੱਤੇ, ਵਾਧੇ, ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਰਥਾਤ, 28 ਸਤੰਬਰ, 1955। ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਪੈਨਸ਼ਨ। 281.51 nP. 29 ਸਤੰਬਰ 1955 ਈ: ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਹਾਂਤ ਤੱਕ

(2)	ਏਆਈਆਰ 197	ਸਾਰੇ.	114.
(3)	ਏਆਈਆਰ 1958	ਕੈਲ.	551.
(4)	ਏਆਈਆਰ 1965	ਅੰਧ. ਪ੍ਰਦ.	188.
(5)	ਏਆਈਆਰ 1957	ਏ.	57.

ਪੈਰਾ 25 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ-

“* * ਕਿਉਂਕਿ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸੈਦਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਸ ਹੋਇਆ ਹੈ

ਝਗੜਾ ਇੱਕ ਰੱਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮੁਦਈ ਦਾ ਆਪਣੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ।"

ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੈਰਾ 27 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਕਮਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਚਲਾਕੀ ਨਾਲ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਧਿਰ ਸੀਮਾ ਦੇ ਘੇਰੇ ਤੋਂ ਬਚ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਡਿਸ ਮਿਸਲ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਮੁਦਈ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ

The State of Punjab v. Anand Sarup Singh (Mahajan, J.)

ਰਾਹਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਪੈਰਾ 18 ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ ਜੋ ਕਿ ਬੇਕਾਰ ਹੈ। ਕੀ ਮੁਦਈ, ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਮੰਗੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਉਹ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ, ਉਸ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਇਆ ਹੈ? ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਨੂੰ ਤਾਂ ਹੀ ਰਾਹਤ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ। ਸਿਰਫ਼ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਮੁਦਈ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਦੀ ਬਾਰ ਨੂੰ ਪਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਵੈ-ਸਿੱਧ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ, ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਅੰਤਰ ਟਰਮੀਨਸ *a quo* ਵਿੱਚ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਨੁਛੇਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਬਾਕੀ ਦੇ ਲੇਖਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਿਆਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਹੋਰ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਹੁਕਮ ਰੱਦ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਰਕਾਰ ਮੁਦਈ ਦੀ ਮੰਗ ਮੰਨ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਮੁਦਈ ਇਹਨਾਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਉਸਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ ਕਿ ਹੁਕਮ ਰੱਦ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉਸਨੇ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਸਮੇਤ, ਉਸ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਉਹ, ਚਲਾਕੀ ਨਾਲ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਕੇ, ਸੀਮਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, *ਗੰਗੂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਜ ਚੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ* (6) ਵਿੱਚ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ *ਕੌਰਾ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਚੰਦ* (7) ਵਿੱਚ ਲੇ ਰੋਸਿਗਨੋਲ, ਜੇ. ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਹ ਨਿਰੀਖਣ ਸੰਦਰਭ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ: -

“ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾਕਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਲੇਬਲ ਲਗਾ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸਕਦਾ।

(6) A.J.L 1934 ਲਾਹੌਰ 484 (FB)।

(7) ਏਆਈਆਰ 1955 ਲਾਹੌਰ 285

ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਸੂਟ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਆਵੇਗਾ।

ਅਦਾਲਤ ਤਾਂ ਹੀ ਮੁਦਈ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੇ ਕਿ ਮੁਦਈ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ; ਉਸ ਨੂੰ ਲਾਪਤਾ ਹੋਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 120 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 131 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੁਦਈ ਦਾ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਬੇਕਾਰ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ। ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਮੁਦਈ ਦਾ ਇਹ ਐਲਾਨਨਾਮਾ ਮੰਗਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਇਨਕਾਰ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਹ ਕਰਮਚਾਰੀ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ। ਉਹ ਇੱਕ ਬੇਕਾਰ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਲਈ, ਸੀਮਾਬੰਦੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ' ਜਾਂ ਤਾਂ ਆਰਟੀਕਲ 120 ਜਾਂ ਆਰਟੀਕਲ 131 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਿਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਆਰਟੀਕਲ 120 ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਛੋਟੀ ਮਿਆਦ 1955 ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 131 ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਲੰਮੀ ਮਿਆਦ 1961 ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮਾ, ਜੋ 1965 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹੈ, ਪਹਿਲਾਂ, ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਬਚਣਾ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਉੱਪਰ ਜੋ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, *ਹਕੀਮ ਹਿਦਾਇਤ ਉੱਲਾ ਦੇ ਕੇਸ* ਵਿੱਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਧਾਰਾ 131 ਅਧੀਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਤਰਕ ਧਾਰਾ 120 ਉੱਤੇ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਵੀ ਆਰਟੀਕਲ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਮੁਕੱਦਮੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੰਦਰਭ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ, *ਹਕੀਮ ਹਿਦਾਇਤ ਉੱਲਾ ਦੇ ਕੇਸ* ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ: -

“ਜਿੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਿਰਫ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਹੈ, ਆਰਟੀਕਲ 110 ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕਲੇਮ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਲਿਆਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਕੋਲ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਤੋਂ ਕਿਰਾਇਆ ਲੈਣ ਦਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਆਵਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 131 ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ 12 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਹਿਲਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਅਨੰਦ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮੁਦਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ 12 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹਾ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਰਾਇਆ ਵਸੂਲਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁੱਛੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਿਰਫ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਐਕਸ ਪ੍ਰੈਸ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਨਾ ਕਰਕੇ ਧਾਰਾ 131 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣਾ। ਮੁਦਈ ਨਹੀਂ ਹੈ

The State of Punjab v. Anand Sarup Singh (Mahajan, J.)

ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ। ਇਸ ਲਈ, ਜਿੱਥੇ ਕਿਰਾਇਆ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਕਿਰਾਇਆ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰਾਹਤ ਮੰਗੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ:

ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਬਨਾਮ ਸਈਅਦ ਕਮਰਾਲੀ, 1960 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 284, 8 ਮਾਰਚ, 1961 ਨੂੰ - ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਦਲੀਲ ਲਈ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ। ਉਹ ਬਲੂ ਪਿੰਟ ਦੇ ਪੰਨਾ 5 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, -

“ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 7 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਵੈਧ ਹੈ। ਇਸਲਈ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੱਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸੀਮਾ ਦਾ ਬਚਾਅ ਜੋ ਸਿਰਫ ਇਸ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ ਕਿ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਅਵੈਧ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਇਹਨਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਰਾਹਤ ਲਈ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮੰਗੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੇਕਾਰ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕੋਈ ਹੱਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਲਿਮਟੇਸ਼ਨ . ਪਰ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ, ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 55 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ। ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਰੱਦ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਹ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ; ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਉਸਦੇ 55 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਛੇ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ, ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸਾਲ 1945 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸਦੀ ਸਾਲ 1947 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਈ ਸੀ; ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ 8 ਦਸੰਬਰ, 1952 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਯਾਨੀ 1947 ਦੇ ਛੇ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ 1945 ਦੇ ਛੇ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ।

ਰਾਜ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ, ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮ (ਜੋ ਕਿ 1945 ਹੈ) ਦੇ ਛੇ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 120 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਛੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਸੀ। ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਾਲ. ਸਾਢੇ ਝਗੜੇ ਦੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਕਿ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਹੁਕਮ ਰੱਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ

ਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਜ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਦਲੀਲ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ: -

“ਕਿ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਹੁਕਮ, ਭਾਵੇਂ ਅਯੋਗ ਹੋਵੇ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਰਹੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਹੁਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਆਰਡਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵੱਖਰਾ ਸੀ। ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਬੀਤ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਧਾਰਾ - 14 ਜਾਂ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 120 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮਿਆਦ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਗਿਣਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਸਾਲ 1947 ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ; ਅਤੇ 8 ਦਸੰਬਰ, 1952 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਆਪਣੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਵਧਾਨ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੀਮਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ: -

“* * ਸੀਮਾ ਦਾ ਬਚਾਅ ਸਿਰਫ ਇਸ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ ਕਿ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਅਵੈਧ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ।”

ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਸੀਮਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 120 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਬੇਤੁਕਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸਾਲ 1949 ਵਿੱਚ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਸ ਘਰ ਬੈਠ ਕੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲਗਭਗ ਸੋਲਾਂ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮੁਦਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਅੰਦਰ ਹੈ

ਸੇਵਾ। ਉਸ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਜਾਂ ਪੈਨਸ਼ਨ 'ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਹੱਕ ਅਜਿਹੇ ਡੀ ਕਲੈਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਵਹਿ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਅਜਿਹੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਜੇ.ਐਨ ਕੌਸ਼ਲ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 120 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ; ਅਤੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਨੁਛੇਦ 131 ਦੁਆਰਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਕੌਸ਼ਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹ ਲੇਖ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਜੋ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਲਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਲਕਸ਼ਮਣ ਰਾਓ ਮਾਧਵਰਾਓ ਜਹਾਗੀਰਦਾਰ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਲਿੰਗੋ ਨਾਦਗੀਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (8) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਸ਼ਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਚਿੰਤਾਮੋਨੀ ਪਧਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪਾਈਕਾ ਵਿੱਚ ਉੜੀਸਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ (9). ਲਕਸ਼ਮਣਰਾਓਸ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਸ਼ਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ-

“ਜੇਕਰ ਆਰਡਰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਮੁਦਈ ਇਸ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਕਾਰਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਯਕੀਨਨ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ।”

The State of Punjab v. Anand Sarup Singh (Mahajan, J.)

ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਬੇਕਾਰ ਹੁਕਮ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਸੀਮਾ ਚੱਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਬੇਕਾਰ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਬੇਕਾਰ ਹੁਕਮ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਘਰ ਨਹੀਂ ਬੈਠ ਸਕਦਾ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਬੇਅਰਥ ਹੁਕਮ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੂੰ ਵਾਝੇ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, 1949 ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਤਨਖਾਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਕੰਮ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਉਹ ਲਗਭਗ ਸੋਲਾਂ ਸਾਲ ਘਰ ਬੈਠਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਲਗਭਗ ਛੇ ਸਾਲ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸੂਟ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣਾ ਵਿਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਘਰ ਬੈਠ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਪਰ ਜੇਕਰ ਉਹ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਰਾਹੀਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਰਾਹਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਓ। ਸ੍ਰੀ ਸੋਢੀ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸ. ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (10) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਯੋਗ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ।

(8) ਏਆਈਆਰ 1927 ਪੀਸੀ 217.

(9) ਏਆਈਆਰ 1956 ਉਡੀਸਾ 136.

(10) ਏਆਈਆਰ 1962 ਪੰਜਾਬ 8.

ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਨਤੀਜਾ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ; ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੂਰੇ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਨਰੂਲਾ, ਜੇ. -ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਦਯਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.

ਭਾਗ ਸਿੰਘ— ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਦਾਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ , -ਜਵਾਬਦਾਤਾ

1963 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1619.

9 ਮਈ 1967 ਈ

ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਐਕਟ (IV of 1882)- S. 6(e)-ਮੇਸਨੇ ਮੁਨਾਫੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ — ਕੀ ਤਬਾਦਲਾਯੋਗ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਸਨੇ ਮੁਨਾਫੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6(ਈ) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਜ਼, ਬਠਿੰਡਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ, ਮਿਤੀ 20 ਅਗਸਤ, 1963 ਨੂੰ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਬਠਿੰਡਾ, ਮਿਤੀ 28 ਫਰਵਰੀ, 1963 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਕੇ, ਅਤੇ ਪਲੇਅ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। ਮੈਂ ਅੰਦਰ! ਝਗੜੇ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਆਤਮਾ ਰਾਮ, ਇੱਕ ਵਕੀਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਨਹੀਂ.